

11.01.2017.

Б
Р
О
Ј

01

БИЛТЕН

**ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЈАГОДИНА**

САДРЖАЈ БИЛТЕНА

СТОЧАРСТВО

- ИСХРАНА ОВАЦА У ЛАКТАЦИЈИ

- Дипл.инж. Драган Јаковљевић

- ЗАШТО СЕ ТРЕБА ОПРЕДЕЛИТИ ЗА УЗГОЈ МАНГУЛИЦА

- Дипл.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

- ЖУТИ ЗВЕЗДАН (СМИЉКА, СМИЉКИТА)

- Дипл.инж. Миланка Миладиновић

- КУКУРУЗУ ПРИЈА ПЛОДОРЕД

- Дипл.инж. Миодраг Симић

- ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА ШАНСА МЛАДИХ

- Дипл.инж. Драган Мијушковић

- ИСПИРАЊЕ ХРАНИВА ИЗ ЗЕМЉИШТА И ПОДЕЛА МИНЕРАЛНИХ ЂУБРИВА

- Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЂАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО

- КАЈСИЈА

- Дипл.инж. Дејан Јоцић

- САВРЕМЕНА ПРОИЗВОДЊА ТРЕШЊЕ

- Дипл.инж. Игор Андрејић

ЗАШТИТА БИЉА

- ПОЈАВА НОВИХ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА У 2016.години

- Дипл.инж. Љиљана Јеремић

- ЧИШЋЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ПРСКАЛИЦА. МОГУЋЕ СМЕТЊЕ ПРИРАДУ ПРСКАЛИЦЕ И ЊИХОВО ОТКЛАЊАЊЕ

- Дипл.инж. Ружица Ђукић

ЦЕНЕ ВОЂА И ПОВРЂА ПРЕУЗЕТЕ ИЗ СТИПС-а

АГРОПОНУДА

СТОЧАРСТВО

ИСХРАНА ОВАЦА У ЛАКТАЦИЈИ

Лактација оваца обично траје око 4 месеца, а код млечних раса и до 6 месеци. При томе максимална продукција млека се достиже веома брзо, 2-3 недеље после јагњења. Овчје млеко се по хемијском саставу разликује од крављег млека што истовремено значи да за производњу 1 кг млека треба обезбедити око 0,7 хранљивих јединица енергије 100-110 гр сварљивих протеина, 2,3 гр фосфора и 3,6 гр калцијума. У односу на своју телесну масу овце дају велику количину млека, а на могућност испољавања млечности посебан утицај има исхрана. Потребне ојагњених оваца за хранљивим материјама знатно су веће од потреба бременитих оваца. Наручито су повећане потребе за енергијом и протеинима. Исхрана оваца у овој фази производног циклуса треба да обезбеди довољне количине хранљивих материја за синтезу млека, пораст вуне и оптималну кондицију грла, што ће омогућити правовремену оплодњу. Задатак исхране оваца непосредно по јагњењу састоји се у постепеном привикавању на конзумирање повећане количине хране која треба да покрије потребе за хранљивим материјама и спречи прекомерно трошење раније створених резерви. Сматра се да се при доброј исхрани равнотежа између потреба и храном унетих количина хранљивих материја постиже у шестој недељи по јагњењу. Младе овце које у исто време и расту део хранљивих материја треба да обезбеде и за пораст. Ово су све разлози да се исхрана оваца у лактацији у првих месец, два организује по вољи.

Посебну пажњу треба обратити на исхрану оваца у време јагњења и 2-3 дана после јагњења. То се чини из разлога да се погрешном исхраном не изазову упале вимена и едеми. Неколико сати по јагњењу овцама се даје мала количина доброг ливадског или луцеркиног сена и оно представља једину храну током првих 24 сата. Као напој ојагњеној овци је добро дати густу кашу од пшеничних мекиња. Количина сена и концентроване хране постепено се повећава са повећањем могућности конзумирања хране до седме или осме недеље када долази до равнотеже потреба и унетих количина хранљивих материја.

Оброци за овце у првих 6-8 недеља лактације:

Оброк бр.	Сено кг.	Кукурузна силажа кг	Сенажа кг	Кукурузовина сојине сачме	Зрно кукуруза кг	Сунцокретова сачма кг
1.	2,0			0,5	0,7	0,2
2.		3,5		0,5	0,5	0,4
3.	0,5	3,0		0,5	0,5	0,3
4.			3,0	0,5	0,6	0,2

Лактација првих 6-8 недеља- два јагњета:

1.	2,5			0,5	0,9	0,1
2.		4,0		0,5	0,7	0,5
3.	0,5	3,0		0,5	0,8	0,4
4.			3,0	0,5	0,8	0,4

При састављању оваквих оброка за исхрану оваца треба имати на уму да је промет материјала у организму оваца које луче млеко 25-40% већи него код засушених оваца. Овце постигну максималну производњу млека после 3. Или 4. Недеље после јагњења. У другом периоду лактације односно после 3. Месеца када су овце претежно на паши због богатства зелене масе у садржају протеина концентратни део оброка треба да има 10% сирових протеина, односно као концентрат може да се користи зрневље житарице. Како у другом делу лактације опада млечност, треба постепено смањити и количину концентрата. Током првих 5-6 недеља овца произведе 0,8-1,5кг млека на дан а од 8-10 недеље количина опада, док у њему расте количина суве материје и масти. Овчје млеко у просеку садржи 18% суве материје, 6,8% масти, 6,7% протеина, 5% шећера и 0,95% пепела.

Квалитетна паша је најпотпунији и најекономичнији извор хранљивих материја и енергије за овце у лактацији. При зимском јагњењу оброци ојагњених оваца треба да садрже сено доброг квалитета 1кг, силажу 3,5-4 кг, концентрована хранива 300 гр једно јагње и 450-500 гр два јагњета. Со брикети по вољи и по могућности ако се располаже сочна коренаста кртоласта хранива 2кг и минералне материје 15 гр. Као добра допуна оброку ојагњених оваца може да послужи концентрована смеша састављена од 19% зрна овса, 15% сунцокретове сачме, 3% сладних клица, 30% пшеничних мекиња, 31% сточног брашна и 2% минералних материја. Овце се у зимском периоду када су у лактацији морају се хранити равномерно без великих и наглих промена. Један оброк се даје у 2-3 наврата у мањим количинама. Силажу и коренасто кроласта хранива треба давати пре а концентрат после напајања оваца. Слама се полаже увече да би овце по вољи јеле преко ноћи. Со се ставља у посебне корпе или се користе специјални блокови соли које овце могу да лижу по вољи.

Саветодавац за сточарство
Дипл.инж. Драган Јаковљевић

ЗАШТО СЕ ТРЕБА ОПРЕДЕЛИТИ ЗА УЗГОЈ МАНГУЛИЦА

Месо мангулица спада у групу меса са већим садржајем масти. Месо је тамније од меса других раса свиња, јаког мириса, сочно и нежне грађе. Дебљина сланине нерастова на леђима може да износи и до 25 цм. Мангулице су мање осетљиве на стрес те је ређа појава бледог меканог воденог меса (БМВ синдром). Конзумирањем меса мангулице доводи до стварања тзв. ХДЛ холестерола

„позитивног холестерола“, тако да је ово месо идеално за људе који имају повишен ниво масноће у крви. Садржај холестерола у месу мангулице је нижи за 50 до 75 % у доносу на друге расе.

Мангулица је касностасна раса, спорог прираста и релативно високе конверзије хране али има изузетне предности у односу на друге расе у погледу слободног напасања у екстензивним условима држања, као и њена робусност одпорност на болести и стрес и издржљивост у погледу климатских услова. За разлику од племенитих раса немају проблема са локомоторним апаратима, њихови чврсти екстремитети омогућују узгој у равничарским и планинским условима држања.

Мангулица као аутохтона раса носи драгоцене гене по чему се и разликује од племенитих раса. Постоји ласаста, бела, суботички сој мангулица.Изузетне скромност и отпорност, без изградње скупих објеката, без великих улагања у исхрану, без додатне радне снаге, а добијамо квалитетан производ и очуваље ове свакако значајне аутохтоне расе.

Саветодавац за сточарство
Дипл.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

ЖУТИ ЗВЕЗДАН (СМИЉКА, СМИЉКИТА)

Жути звездан је вишегодишња махунаста биљка, живи 6-7 година а у неким условима и преко 10 година. Одликује се добром хранљивом вредношћу крме, сено садржи у просеку 18% сирових протеина, зелена маса садржи доста каротина Б и витамина Ц. Жути звездан је и добра медоносна биљка.

Према условима успевања жути звездан је врло скроман, семе клија на 3-4 °С а није на температури 5-6°С. У првој години осетљив је на ниске температуре, за разлику од старог усева који може да издржи температуру и до -25°С. Летње топлоте и сушу добро подноси, наручито ако су биљке одрасле. Високу влагу одлично издржава, подноси плављење више од месец дана, након повлачења воде нормално озелени и расте. Према земљишту жути звездан је врло скроман, успева скоро на сваком типу земљишта, мада најбоље резултате даје на плодном и довољно влажном земљишту. Добро подноси алкалну реакцију и до рН 9, а киселу такође до рН 4.

Жути звездан се може гајити сам или у смешама са другим вишегодишњим травама и махунаркама. Основна обрада земљишта се изводи у јесен на 25-30 цм дубине, предсетвена припрема се обавља рано у јесен или пролеће, зависно од времена сетве. Ђубри се органским и минералним ђубривима, фосфорна и калијумова ђубрива се уносе при основној обради у количини од 80-120 кг/ха и важно је истаћи наручито веће прохтеве ове биљке према фосфору, калијуму и калцијуму. Азотна ђубрива се уносе у предсетвеној припреми и то у количини од 50 кг/ха.

Сеје се у јесен или пролеће. Сетву у јесењем периоду треба обавити од краја августа до половине септембра месеца, сетва у пролећном року се обавља марта и априла.

Дубина сетве треба да буде од 1 до 2 цм. Количина семена се креће од 10-15 кг/ха. Сетва се обавља густоредо, на међуредном растојању 12 до 16 цм, уколико се сеје у смеши са травама (јежевица, енглески љуљ, мачији реп, ливадски вијук, права ливадарка) проценат заступљености звездана је тада од 30 до 70%.

Нега звездана у првој години се састоји у заштити усева од корова, прихрањивању које се изводи ђубривима која садрже фосфор и калијум, на слабији земљиштима може се применити и азот у количини од 30-40 кг/ха. По могућству у првој години може се применити и наводњавање.

Жути звездан као чист усев најчешће се користи за сено а ређе као зелена сточна храна или силажа. За зелену храну се не користи због садржаја горких материја због којих га преживари нерадо једу а сушењем у сено долази до испаравања горких садржаја.

Приноси сена жутог звездана у првој години са 1 до 2 откоса износе 2 до 3 т/ха, од друге до четврте године уз 3-4 одкоса могу бити од 7-10 т/ха, а у повољним условима и до 12 т/ха.

Саветодавац за ратарство
Дипл.инж. Миланка Миладиновић

КУКУРУЗУ ПРИЈА ПЛОДОРЕД МОНОКУЛТУРА – ЛОШЕ СТРАНЕ

Кукуруз подноси да се гаји краће или дуже узастопно на истој парцели тј. у монокултури. Ако се кукуруз гаји две – три године на истој парцели то је поновљена сетва; 3 – 5 година краткотрајна монокултура; а више од 5 до 10 година па и дуже дукотрајна тј. права монокултура.

Кукуруз даје одличне приносе на алувијалним, ливадским и ритским земљиштима поред већих река где је ниво подземних вода висок. То су вечна кукурузна поља јер озими усеви на тим парцелама теже успевају због повремениог плављења.

Кукуруз гајен у монокултури лоше стране:

1. земљиште се исцрпљује (смањује плодност) због једностраног изношења храњивих материја;
2. квари се структура земљишта, посебно мрвичастих агрегата који су најповољнији;
3. опада садржај хумуса и корисних микроорганизама;
4. губи се борба са болестима и штеточинама кукуруза;
5. вишегодишњи корови се теже сузбијају;
6. у дубљим слојевима земљиштима јавља се мањак продуктивне влаге;
7. ако се кукуруз гаји у монокултури то условљава монокултуру и других усева;
8. у производњи се јављају потешкоће у организационим и техничким питањима;
9. кукуруз произведен у плодореду (зависно од предусаева) даје просечно већи принос за 10 – 25 %.

Плодоредном се земљиште чува од ерозије и смањења природне плодности, а посебна је предност очување агро – еко система.

Задатак сваке биљне производње је остваривање високих и стабилних приноса што бољег квалитета.

**Саветодавац за ратарство
Дипл. инж. Миодраг Симић**

ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА ШАНСА МЛАДИХ

Наша земља има велики потенцијал за производњу органске хране. Имамо недирнуте природне ресурсе, земљиште, вода, биодиверзитет, повољну климу. Србија има повољан географски положај, близина развијених земаља Европе где је велика потражња за органским производима. Органски производи учествују на Европском тржишту са 1,5 % вредности тржишта хране а то је око 20 милијарди евра на годишњем нивоу док Србија извезе 10,7 милиона еур. Површине под органском храном расту из године у годину око 500000 хектара а то је око 5,4 % укупно коришћеног пољопривредног земљишта. У Аустрији површине се крећу преко 19% пољопривредне производње и она је на првом месту. У нашој земљи органска производња се одвија на преко 8000 ха, било што се ради о сертификованим било у периоду конверзије, овде су заступљене и површине за скупљање дивљег јагодастог воћа, печурака и лековитог биља. У Србији под ратарском производњом спадају 72 % површина, а у укупно коришћеног пољопривредног земљишта свека 0,23 % што је јако мало. У ЕУ 2010 године било је регистровано 186000 органских фарми у Србији има преко 1400 фарми чији број сваке године расте. Интересантно да и у ЕУ и код нас органском производњом баве се млађи људи. Органском пољопривредом у 2010 години било је 61 % млађе од 55 година, према 44 % у класичној пољопривреди.

Површине органских фарми су 34 ха, док је просек пољопривредног газдинства у ЕУ 14 ха и да је само 6,2 % органских фарми мање од 2 ха. Код нас у погледу структуре која се баве органском производњом, више од 60 % чине газдинства са мање од 6 ха земље а 25 % чине газдинства која имају 10-20 ха земље. Што је веће газдинство веће су и површине под органском производњом али код нас не прелази 15-25 % укупно расположивог земљишта.

Органска производња од 2002-20130 расла је 13% на годишњем нивоу у земљама ЕУ и највише је под пашњацима 45 %, под житарицама 15 %, и трајне културе 13 %, док је удео сточарства и живинарства 1 %.

Наша газдинства која се већ баве органском производњом не инвестирају у довољној мери, плантаже старе, застарела механизација, стакленици и организовано складиште доступни тек сваком трећем произвођачу, закуп земљишта, куповину репроматеријала и механизације практикује тек неких 5-15 % пољопривредних произвођача.

Сваке године све је више заинтересовано младих људи за органску производњу и министарство пољопривреде издваја значајна средства за покретање органске производње

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Драган Мијушковић

ИСПИРАЊЕ ХРАНИВА ИЗ ЗЕМЉИШТА И ПОДЕЛА МИНЕРАЛНИХ ЋУБРИВА

На лако пропусним земљиштима са пуно падавина или у подручјима где је потребно наводњавање део хранива се испира из земљишта. Посебно је на испирање подложен азот, док су фосфор и калијум слабије покретни. У таквим условима боље је додавање хранива неколико пута каконе би дошло до испирања. У условима наводњавања могу се користити течна ђубрива која се примењују кроз системе за наводњавање. Повртарске културе имају повећане захтеве за хранивима због стварања велике надземне масе, јер је коренов систем у односу на надземну масу слабије развијен и налази се у површинском слоју земљишта, а земљиште се при производњи поврћа интензивно користи (више берби током једне године). Због свега тога већина повртарских култура захтева појачано ђубрење. У производњи поврћа користе се органска и минерална ђубрива. Повртарске културе имају различите потребе за ђубривима, те се у том погледу могу издвојити три групе.

Прву групу чине оне повртарске културе које уз органска ђубрива захтевају ђубрење великим количинама минералних ђубрива, а ту спадају: парадајз, паприка, плави патлиџан, диња, лубеница, тикве и тиквице, купус, кељ и карфиол. Ове културе пре сетве, односно садње, треба добро пођубрити са комплексним ђубривима, рецимо комбинацијом НПК 7:14:21 или 13:10:12, а током вегетације треба их још прихранити са КАН-ом или УРЕА-ом у зависности од агроколошких фактора и врсте поврћа.

У другу групу улазе оне повртарске културе које не треба непосредно ђубрити стајским ђубривом, а које траже умерене количине минералних ђубрива. Ту убрајамо: мркву, першун, блитву, лук, цвеклу. Пре сетве или садње, ове се културе ђубре са мањом количином НПК ђубрива него прва група, а током вегетације са КАН-ом или УРЕА-ом.

Трећој групи припадају оне повртарске културе чији су захтеви за ђубрењем најмањи, а то су грашак, бели лук, краставац, боб, спанаћ. Ове културе ђуре се само пред сетву или садњу мањом количином НПК ђубрива 11:11:16 или 13:10:12 или 15:15:15.

Данас се савремена и високо продуктивна пољопривредна производња не може замислити без употребе минералних ђубрива. Она садржи макро елементе (азот, фосфор, калијум, магнезијум...) и микроелементе (бор, цинк, молибден ...). Понекад се овим ђубривима додају и пестициди тј. хемијска средства за уништавање штетних инсеката у земљишту, корова и проузроковача биљних болести. Земљиште може садржати и довољне количине појединих елемената, односно хранива, али их биљке не могу искористити, јер се налазе за њих у неприступачном облику, нпр. недостатак калцијума. То је обично случај са микроелементима, који код неких култура имају велики значај у исхрани. Зато се ови елементи додају минералним ђубривима у таквом облику да их биљка може одмах користити.

Данас се од појединачних ђубрива највише производе азотна, која долазе на продајна места као КАН, УРЕА, АН раствор. Користе се углавном за прихрањивање. Осим ових ђубрива употребљавају се и фолијарна ђубрива (ђубрива која се додају биљкама прскањем преко листа). Уз азот, фосфор и калијум садрже микроелементе (гвожђе, манган, бакар, цинк, молибден итд.), стимулаторе раста и витамине. Додају се више оута током вегетације, а нарочито у првим фазама раста и развоја биљака. Повећавају принос и побољшавају квалитет плодова, те отклањају хлорозу (у народу познату као „жућење“) код биљака. Могу се мешати са већином средстава за заштиту биљака. Фолијарна ђубрива у трговину долазе под разним трговачким именима као што су Wuxal, Fertina, Folifertil и др. Користе се у малим концентрацијама од 0,075 до 0,30 %, зависно о којем се фолијарном ђубриву ради и у којој се производњи примењује (у топлим лејама за производњу расада и стакленицима количине су мање од 0,075 до 0,1 %). Важно је нагласити да су специјална водорастворљива ђубрива све више тражена. Користе се за интензивну прихрану повртарских култура, било фолијарно или системом за заливање (фертиригација). Долазе у разним комбинацијама НПК са микроелементима, врхунског су квалитета, а намењена су за основно ђубрење или прихрану. То су ђубрива типа *кристалон*.

У односу на водорастворљивост ђубрива могу бити:

1. слабо растворљива:

То су обично гранулисана ђубрива. Претежно се користе у основном ђубрењу, на пример НПК 11:11:16, 7:14:21, 0:20:30, 8:16:24. Битно је нагласити да је калијум у овим комбинацијама на бази калијум – сулфата.

2. лако растворљива:

Могу их чинити појединачни елементи или више њих заједно. То су ђубрива fine кристалне структуре и брзо се растварају у води. Њихова је примена једноставна, а то ће рећи да се могу примењивати преко земљишта, путем система за наводњавање и фолијарно (применом преко листа).

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЋАРСТВО-ВИНОГРАДАРСТВО

КАЈСИЈА

Кајсија је листопадно дрво које нарасте и до шест метара висине док јој обим крошње може бити и до девет метара. Цвет јој је споља црвен а изнутра бео или нежно ружичасте боје. Плод је ароматичног мириса и укуса, пријатно слadak.

Кајсија се у Европи на отвореном може успешно гајити на подручјима где добро успева винова лоза. Летња сува и врућа раздобља кајсија добро подноси. Тражи лака, хумусна и песковита земљишта са мањим садржајем кречњака, јер на земљиштима богатим кречњаком може доћи до напада хлорозе.

Највећи произвођачи кајсије у свету су Турска, Италија, Русија и Грчка.

У нашој земљи за подизање засада треба бирати касноцветне сорте које су калемљене високо у круни, где се као посредник користе сорте шљива (Стенлеј, Чачанска лепотица и црни трн). Кајсија се размножава вегетативно калемљењем на чврсту и добро укореењену подлогу домаће шљиве или других врста из рода Prunus. Правилно однегована кајсија даје просечан принос по стаблу од 25 до 30 кг. Кајсија се највише користи за производњу сокова, џемова и компота. Од кајсија се прави и ароматична, укусна и питка ракија. У козметичкој индустрији семе се користи за препарате намењене сувој и остелјивој кожи.

Плодови кајсије од минерала садрже доста калијума, калцијума, магнезијума, фосфора, сумпора и гвожђа. Плодови кајсије одлични су за одбрану организма од инфекција, јачање зуба и костију, побољшање вида и обнову ткива. Плодове треба конзумирати пре оброка, добро утиче на варење, а због садржаја гвожђа треба да се нађе на јеловнику малокрвних особа. При конзумирању кајсије плодови треба да буду потпуно зрели јер зелени плодови поред тога што немају леп укус немају ни остала добра својства карактеристична за кајсију.

Утврђено је да се правилном резидбом уз примену агротехнике (исхрана, заштита и наводњавање) може знатно утицати на редовну и повећану родност, рентабилност и дуговечност гајења кајсије.

Резидбу треба изводити у периоду кретања вегетације до почетка цветања. Веће пресеке направљене приликом резидбе треба дезинфиковати и премазати калемарским воском или фитобалзамом.

Рану летњу резидбу треба изводити од 20. маја до 15. јуна, што зависи од времена кретања вегетације, климатских прилика, услова гајења, сорте и подлоге. Приликом ове резидбе бујни младари се прекраћују за једну трећину или једну половину, да би током вегетације на прекраћеним младарима са стране избиле 3-5 мешовитих превремених грана дужине 25-40 цм богатих цветним пупољцима. Младари који се не скраћују развијају се у дужину, на њима се формира знатно мањи број цветних пупољака и то углавном при врху у виду мешовитих родних гранчица. Уколико се летња резидба добро изведе смањиће се обим пролетње резидбе у наредној години.

САВРЕМЕНА ПРОИЗВОДЊА ТРЕШЊЕ

Сорте и подлоге

Да би се обезбедила обилна и редовна родност не смеју се подизати једносортни засади, већ са три или више сорти исте епохе сазревања, водећи рачуна о поклапању времена цветања и интерстерилности. Распон цветања сорти трешње је и до 15 дана, али ако је време пред цветање и за време цветања суво и топло, ефективни период оплодње траје два до три дана.

Гисела 3 и 5 (P. Cerasus x P. Cananses) са бујношћу билјака 35-65 % мањој од магриве и **Гисела 6 и 12** са бујношћу билјака 85-100 % мањој од магриве, иницирају врло рану родност и добар квалитет. Производни резултати на овим подлогама могу бити лоши ако се воћњаци заснивају на земљиштима са slabим примањем, прометом, искоришћавањем и одавањем воде минералних хранива. Подлога **Колт** показала се осетљивом на сушу и на мраз због врло плитког кореновог система. За разлику од ње стабла калемљена на магриву боље подносе сушу и раније прородје. Подлоге интересантне за испитивање у производно – огледним засадима обухватају селекције у оквиру Prunus cerasus: Облачинска вишња, САВ 6Р, САВ 11Е, Weihrot серију: W 10, W 11, W 13 и W 158, GM серију: Damil (Prunus dawuyckensis), Inmil (Prunus incisia x Prunus serulata), Camil (Prunus canescens) и МА x МА 14(Prunus mahaleb x Prunus avium).

Технологија производње

У интензивним засадима трешња се може садити на размак 4,0x1,8 метара-густина склопа 1400 стабала по хектару. Фертигација, исхрана преко система за наводњавање неопходна је у оваквим засадима.

Резидба трешње у вегетацији

Летораста који расту усправно дуж основних грана прекраћују се на патрљ дужине 15 цм а они који расту према унутрашњости крошње потпуно се уклањају јер праве јаку засену унутар круне. Максимална висина стабала на међуредном растојању од 4 метра је три метра, да не би дошло до засењивања између редова. Трогодишње и вишегодишње гране прекраћују се на патрље дужине 15-20 цм да би се иницирало развијање нових једногодишњих летораста.

Берба плодова

Трешње се беру када су плодови зрели јер накнадно не дозревају. Након бербе плодове треба охладити што се најбрже и најефикасније чини водом.

ЗАШТИТА БИЉА

ПОЈАВА НОВИХ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА У 2016.години

-Азијска воћна мушица (*Drosophila suzukii*)

Редовним прегледом засада воћа и винове лозе, на нашем региону регистровано је присуство воћне мушице *Drosophila suzukii*.

Од самог пролећа ове године смо спроводили праћење на биљним врстама које су домаћини ове штеточине (јагода, трешња, вишња, бресква, малина, купина, винова лоза, шљива и смоква).

Прегледом постављених клопки у засадима воћа и винове лозе, идентификовано је присуство јединки ове воћне мушице у засадима винове лозе и смокве. Због велике бројности мушице и касно у јесен очекујемо да ће ове године бити појаве и на јагодама, трешњама, вишњама, малинама, купинама)

ШТЕТЕ ОД *Drosophila suzukii*

Биљне врсте на којима се храни воћна мушица у опасности су и најосетљивије су у време зрења. Штете које може да изазове су и до 100%. Женке азијске воћне мушице полажу јаја у здраве плодове у фази зрења. На температурама које тренутно владају у нашим условима за пиљење ларви потребно је 7 – 8 дана. Услед исхране ларви плодови потпуно пропадају.

МЕРЕ КОНТРОЛЕ

Постављање великог броја клопки за масовно изловљавање у циљу смањења броја инсеката како за смањење тренутних штета, тако и за редукцију броја одраслих инсеката за презимљавање

У нашем праћењу користили смо клопке направљене од пластичних флаша са црним вином, јабуковим сирћетом и неколико капи детерџента

Неопходно је скратити интервал брања плодова у циљу што бржег њиховог склањања са њиве (посебно важи за биљне врсте које се сукцесивно беру, малине, купине,). Спровођење санитарних мера је сталан и обавезан део у борби против овог штетног организма. Остављањем заражених плодова на стаблу доприноси се повећању броја одраслих и драстичном умножавању броја инсеката. Уклањање и спаљивање плодова је обавезна мера. Контрола гајбица и друге опреме у којој се могу задржати плодови са ларвама и преносити из једног региона у други.

Обавезна хигијена ивица парцела у којима се налазе дивље купине и друге биљне врсте које могу бити домаћини овој штеточини.

Хемијске мере контроле могу допринети смањењу одраслих инсеката, али не и јаја и ларви који су заштићени у плоду. Ова мера има ограничено дејство али у нашој земљи и не постоје регистровани инсектициди за сузбијање ове штеточине.

Спровођење расположивих мера контроле треба да се спроводи на подручју целог региона јер парцијална контрола појединачних парцела оставља и даље могућност умножавања инсеката и даје слабе резултат

Heteroptera, Cicadidae

Штеточина је била присутна код нас највише у шумама. Појава штеточине је била и током 2014, 2015 године али је 2016. године било појаве већих штета у купинама и малинама.

Цикаде имају тестерасту легалицу којом засеку ластар купине, малине и ту положи јаја, пиле се ларве које иду у земљиште где настављају развој у наредне 3-14 година када се појављује имаго. Када се примети појава цикада треба обавити третман инсектицидима (у зависности од температуре око 10. априла почиње појава имага) али водити рачуна о времену појаве штеточине. Пратити оштећења на изданцима, после 3-4 недеље прегледати изданке да ли је дошло до појаве ларви. Када крене пиљење ларви одсећи све изданке и спалити како би се уништиле ларве. Препорука је да се користе земљишни инсектициди на бази а.м. bifenthrin (Talstar, Fobos) најбоље кроз систем кап по кап.

Шимширов пламенац *Cydalima perspectalis*

Шимширов пламенац у Србији има 3 генерације. Од марта 2016 године је презимљујућа генерација наставила развиће и већ су забележене штете на биљкама шимшира у расадницима, на јавним зеленим површинама, гробљима и у приватним вртovima.

Лептир полаже јаја и постоји ризик да се активним летом штеточина брзо рашири на нове локалитете.

Ако се примети појава гусеница на шимширу орежу шимшир. Орезивање је уклањање до 10% прираста из текуће вегетације. Ако је дошло до голобрста, онда се орезује до дела гране где је очувана кора да би из успаваних пупољака могао поново да листа. Ако је жива ограда у питању, треба орезивањем задржати форму живе ограде;

Потребно је обавити преглед биљке шимшира и уколико приметите лет лептира да се обавезно примене мере заштите;

У време полагања јаја препоручују се препарати на бази а.м. piriproxifena Делује на стадијум јајета и младе гусенице. . Уколико приметите младе гусенице (првог до трећег ступња), може да се примени биолошки препарат на бази а.м. Bacillus thuringiensis var. kurstaki. Ако касно приметите па су гусенице у старијем узрасту и ако је бројност гусеница значајно премашила праг штетности, треба применити препарат на бази, bifenthrin (Talstar, Fobos), alfa cipermetrina (Fastac). У екстремно јаким инфестацијама у расаднику може да се примени препарат на бази а.м. flupyrifos (Pyrinex, Kozma). Ако се не примене мере заштите може доћи до голобрста.

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Љиљана Јерemiћ

ЧИШЋЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ПРСКАЛИЦА. МОГУЋЕ СМЕТЊЕ ПРИРАДУ ПРСКАЛИЦЕ И ЊИХОВО ОТКЛАЊАЊЕ

Опрема за прскање после употребе треба темељно испрати раствором детерџента и воде (килограм детерџента у 100 литара до 200 литара воде). Допустити да раствор детерџента и воде циркулише кроз систем неколико минута. Уклонити распрскиваче и филтере испрати систем два пута чистом водом. Треба водити рачуна да вода која отиче не дође у додир са извором воде или потоком.

Одржавање филтера и распрскивача:

Пре сваког прскања проверити чистоћу филтера и распрскивача. После сваког прскања опрати распрскиваче у млакој води. Не користити жицу или оштре предмете.

Одржавање пумпе:

Пре рада проверити ниво уља у пумпи и по потреби допунити. Заменити уље на сваких 100 сати рада или према упутству произвођача пумпи. Ако је уље у кућишту пумпе постало бело одмах променити мембране кућишта испрати га и насути ново уље. То је знак да је радна течност из коморе прешла у кућиште. Радне мембране коморе мењати на сваких 400 радних сати или бар једном годишње. Пре и после сезоне прскања проверити стање и функционалност вентила пумпе.

Припрема прскалице за презимљавање:

Комплетну прскалицу треба опрати темељно јаким млазом воде. Са пумпе треба демонтирати усисни и потисни прикључак. Затим треба расклопити пумпу и проверити стање свих компоненти, подмазати покретне делове и поново склопити пумпу. Такође треба демонтирати и опрати све филтере, поскидати и опрати све распрскиваче, демонтирати дистрибутор и очистити спроводне цеви.

Могуће сметње при раду прскалице и њихово отклањање.

1. Пумпа не повлачи воду из резервоара
 - Зачепљен довод (филтер резервоара, црево)
 - Обрнуто уграђен филтер резервоара
 - Пумпа повлачи ваздух (прегледати заптивеност усисне цеви)
2. Недовољан капацитет пумпе
 - Оштећени или заглављени вентили
 - Пумпа повлачи ваздух
 - Оштећена мембрана радне коморе
 - Очистити филтер резервоара
3. Казаљка манометра поиграва
 - Проверити притисак ваздуха у ваздушном звону (кад пумпа не ради мора бити у складу са препоруком произвођача)
 - Неравномеран рад пумпе
 - Оштећена мембрана ваздушног звона
4. Манометар не показује притисак
 - Сито манометра је прљаво
 - Носач манометра демонтирати и очистити
5. Мешавина уља и воде излази на отвору пумпе за сипање уља
 - Оштећена мембрана кућишта пумпе (заменити је)
 - Испустити мешавину уља и радне течности
6. Слаб рад мешалице течности
 - Пумпа не даје довољну количину течности (проверити број обртаја и исправност пумпе)
 - Цев мешалице пресавијена
 - Цев мешалице запушена
 - Мешалице похабана

7.Течност капље на носачу распрскивача

- Проверити присуство страног тела-да ли омета рад противкапајућег уређаја
- Проверити да ли навртка распрскивача добро заптива на носачу

8.Распрскивач нема правилан угао млаза

- Проверити радни притисак и да ли су распрскивач или његов филтер запушени

9.Распрскивач има мали капацитет

- Проверити да ли су чисти распрскивач и филтер распрскивача

10.Распрскивач има превелики капацитет

- Са штоперицом и мензуром проверити капацитет распрскивача(дозвољено одступање 15 % у односу на табличну вредност).

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Ружица Ђукић

Поштовани пољопривредни произвођачи, уколико желите да купите или продате одређене пољопривредне производе (воће, поврће, житарице или живу стоку) посетите сајт Агропонуа или нам се обратите лично у просторије ПССС Јагодина ДОО, Капетана Коче 21.

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

PRONADI PONUDU

Ponuda poljoprivrednih proizvoda

Proizvod Grad **Pretraži**

Proizvod	Količina	Poručnik	Grad
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

POIŠTAJ PONUDU

POIŠTAJ PONUDU

POIŠTAJ PONUDU

<http://www.agroponuda.com/>

Cene žive stoke - stočne - piliće u Srbiji za period 26.12.2016.- 01.01.2017. godine

Jedinica mere (t)/kg	Težina	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					DOMINANTNE CENE							
			Beograd	Cacak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis	Pozarevac	Vranje	Zajecar	Kikinda	Novi sad	Pancevo	Sombor	S.Mitrovica	Zrenjanin								
Bikovi	>500kg	SN	220			220																			
Dvokle	se težine	se rase	220	200	150	130																			
Agrijad	se težine	se rase	300	300	280	260	250																		
Jarad	se težine	se rase	170	200	180	230																			
Jurad	35%-40%	se rase																							
Jurad	>40%	se rase																							
Koze	se težine	se rase																							
Krave za koprje	se težine	HF																							
Krave za koprje	se težine	SN																							
Krnica za koprje	>120kg	se rase	140	130	110	90	120																		
Ovce	se težine	se rase	170	130	130	120	150	110	120	160	150														
Prasad	16-25kg	se rase	240	220	200	160	200	240	200	220	210	200													
Prasad	<15kg	se rase	250	220	220																				
Telci	8%-16%	SN																							
Trojlenici	8%-12%	se rase	160	160	160	150	160	140	160	110															
Trojlenici	>12%	se rase	150	160	140	140																			
Stizjad	se težine	se rase	220																						

Cene povrća - zelene piliće u Srbiji za period 26.12.2016.- 01.01.2017. godine

Jedinica mere (t)/kg	Centralna Srbija										Vojvodina					DOMINANTNE CENE	
	Beograd	Kraljevo	Kragujevac	Kacak	Skadarlija	Skadarlija	Loznica	Nis	Pozarevac	Vranje	Zajecar	Kikinda	Novi sad	Pancevo	Sombor		S.Mitrovica
Brokoli (Broccoli)	300	300	250	200	250	200	200	250	200								
Karfi (Cauliflower)	200	250	100	200	100	200	160										
Krastaš-salati (Cucumber for salad)	200	200	180	180	180	180	170	150									
Krompir (Potato)	80	60	30	40	40	40	40	50	40	40	25	60	50	40			
Kupus (Cabbage)	40	40	20	25	40	15	25	30	25	25	25	40	20	40			
Luč bel (Garlic)	700	600	500	470	600	400	450	350	600	500	500	700	700				
Luč crni (Onion)	80	60	35	60	50	40	40	50	40	40	50	50	60	50			
Paprika-bela (Pepper-white)	250	300															
Paprika-crna (Pepper-black)	250	300	140														
Paraziti (Tomato)	160	160	150	100	200	160	100										
Prešulci (Beans white)	300	300	200	300	280	300	250	250	220	250	300						
Prešulci (Beans green)	80	100	60	80	60	100	100	150	100	150	100	100					
Spinač (Spinach)	200	200															
Šljiva (Cucumber)	200	200	200	200	200	160	170	150									
Zelena salata-kornel (Lettuce-green)	70	60	40	20	40	40	30	30	40	30	40	35	60	60			
Šargarepa (Carrot)	80	60	50	60	50	50	50	50	50	50	50	50	70	100	50		

Cene voća - zelene pijače u Srbiji za period 26.12.2016. - 01.01.2017. godine

Jedinica mere (ml) / kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA				DOMKRAJINE						
	Beograd Kalemegdan	Beograd Sremski	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Posrevac	Vranje	Zajcar	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SERBIJA CENTRALNA	VOJVODINA	
Banana (Banana)	140	110	120	110	130	120	100	120	120	120	130	130	100	160					120	120	130
Grinja (Grapic)	150	130		150	120	150		150		150	140	150	120						150	150	
Črna belostalo (Grapes with water)	300										200	120									
Grnja crvenasto (Grapes dark color)	300										250	120									
Limun (Lemon)	60	50	50	50	50	50	60	70	45	40	70	60	50						60	50	60
Čekić (Apple)	70	60	50				60	180	40	40	40	70	80						40	60	
Limun (Lemon)	80	60	50	50	50	50	60	40	40	40	40	80	80						80	60	80
Limun (Lemon)	80	60	60	60	60	60	40	35	35	35	35	60	60						60	60	60
Kivi (Kiwi)	200	150	150	180	120	120	180				180	150	140						150	150	
Kruška (Pear)	200	150		150	120	200	120	200	120	120	120	150	200						150	200	
Limun (Lemon)	150	120	130	130	120	120	150	120	120	130	130	150	120	150					120	120	
Mazalina (Figs)	150	100	100	150	80	120	140	110	100	120	110	150	30						150	150	
Nar (Pomegranate)	220	170	150	180	150	200	150	200			220	220	180						220	150	220
Čija (Walnut)	300	300	700	300	800	300	650	700	500	300	300	1000	300	300					300	300	800
Pomaranča (Orange)	100	120	100	110	80	120	100	70	100	140	90	130	100						100	100	

